

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Adm.enhet: Fartøy- og deltakerseksjonen
Saksbehandler: Elisabeth Haavig Bakke
Telefon: 97432326
Vår referanse: 17/18565
Deres referanse: 17/6173-1
Dato: 09.03.2018

Høringsuttalelse - Forslag om adgang til bareboat-registrering i Skipsregistrene NIS NOR

Det vises til brev datert 5. desember 2017 fra Nærings- og fiskeridepartementet der forslag til endringer i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) og lov 12. juni 1987 nr. 48 om norsk internasjonalt skipsregister (NIS-loven).

Nærings- og fiskeridepartementet foreslår at det fastsettes regler som åpner for bareboat-registrering av skip. Det foreslås at skip registrert i Norsk internasjonalt skipsregister (NIS) tillates å bareboat-registrere i utenlandske skipsregistre (bareboat-utflagging), og at utenlandskregistrerte skip tillatelse å bareboat-registrere i Norsk ordinært skipsregister (NOR) og NIS (bareboat-innflagging). I tillegg ønsker departementet å få nærmere belyst om det også bør åpnes for å tillate bareboat-registrering ut av NOR.

Det er oppgitt at bareboat-registrering innebærer at et skip som er registrert i én stat (primærstaten), på grunnlag av et bareboat-certeparti, samtidig registreres midlertidig i en annen stat (bareboat-staten). Skipet får sistnevntes stats nasjonalitet og gis rett til å seile under denne statens flagg i en begrenset periode. Samtidig mister skipet retten til å seile under primærstatens flagg. Når et skip bareboat-registreres fordeles skipsregistreringens offentligrettslige og privatrettslige funksjoner mellom de to statene. Dette innebærer bl.a. at flaggstatsjurisdiksjonen og skipsregistreringens offentligrettslige funksjoner blir midlertidig overført til bareboat-staten mens eierskap og skipsregistreringens privatrettslige funksjoner for rettsstiftelser forblir registrert i primærstaten i hele perioden skipet er bareboat-registrert.

Bareboat-registrering er i dag ikke tillatt etter norsk rett, og en adgang til bareboat-registrering krever derfor lovendring.

Fartøy som skal nyttes til ervervsmessig fiske:

Lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) regulerer adgangen til å drive ervervsmessig fiske og fangst og annen høsting av viltlevende marine ressurser med fartøy som er norsk etter reglene i sjøloven §§ 1 til 4 og fartøy som eies av utlending bosatt i Norge når fartøyets største lengde er mindre enn 15 meter. Fartøy som er norsk etter sjøloven § 1 tredje ledd, er likevel ikke omfattet av deltakerloven, med mindre fartøyet eies av person bosatt i Norge og fartøyets største lengde er mindre enn 15 meter.

For å kunne nytte et fartøy til ervervsmessig fiske eller fangst må fartøyets eier tildeles ervervstillatelse fra fiskerimyndighetene for fartøyet. Ervervstillatelsen gis til fartøyets eier for ett bestemt fartøy. Tillatelsen gir ikke rett til å benytte annet fartøy. Andre enn den fysiske eller juridiske person som innehar tillatelsen, kan ikke uten egen tillatelse drive fiske eller fangst med fartøyet.

Ervervstillatelse kan bare gis til den som er norsk statsborger eller likestilt med norsk statsborger. Videre kan ervervstillatelse bare gis til «aktive fiskere».

I deltakerloven er det også satt krav til bosted for mannskap, lottfiskere og fartøyfører.

I norsk ordinært skipsregister (NOR) skal ethvert norsk skip med største lengde 15 meter eller mer registreres.

Forslag til endring av sjøloven i ny § 40 om bareboat-registrering i NOR gjelder passasjerskip og lasteskip med største lengde eller mer, samt boreplattformer og andre flyttbare innretninger. Samme oppregning av skipstyper er også tatt inn i forslaget til ny § 40 b i sjøloven om bareboat-utflagging fra NOR.

I norsk internasjonalt skipsregister (NIS) kan maskindrevne passasjerskip, lasteskip og luftputefartøy samt boreplattformer og andre flyttbare innretninger registreres, jfr. NIS-loven § 1. Det følger av dette at fiskefartøy ikke kan registreres i NIS.

I forslag til endringer av NIS-loven i § 13 om bareboat-registrering i NIS er det foreslått å gjelde for «skip som nevnt i § 1». I forslag til § 15 om bareboat-utflagging fra NIS gjelder forslaget «skip som bareboat-befraktes og er registrert i norsk internasjonalt skipsregister».

Fiskeridirektoratets merknader til forslaget om adgang til bareboat-registrering:

Fiskeridirektoratet legger til grunn at slik reglene er foreslått i høringsnotatet, så vil det ikke være adgang til å bareboat-registrere fiskefartøy i NOR eller i NIS, og det vil heller ikke være adgang til å bareboat-utflagge norskeide fiskefartøy.

Fiskeridirektoratet legger videre til grunn at akvakulturanlegg, som i dag ikke kan tinglyses i skipsregistrene, heller ikke vil være omfattet av de foreslåtte endringene.

Som vist til ovenfor er det i deltakerloven en klar hovedregel at ingen andre enn fartøyets eier kan drive fiske med det fartøy han er gitt ervervstillatelse for. Deltakerloven gjelder norske fartøy. Videre er det en overordnet politisk målsetting at den norske fiskeflåten skal være eiet av aktive fiskere og at de selv skal drive fiske med fartøyene. Leasing av fiskefartøy tillates ikke. Leie av fiskefartøy tillates heller ikke utenom i særlige tilfeller ved havari.

Dersom et fartøy er bareboat-utflagget fra Norge og fartøyet bygges om og benyttes som fiskefartøy mens det midlertidig er utflagget etter de foreslåtte reglene, eller dersom bareboat-utflagging også skulle bli gjeldende for fiskefartøy, så vil bareboat-registrering i praksis bli en ordning som etter Fiskeridirektoratets vurdering kan være vanskelig å kontrollere etter deltakerlovens regler og dens formål.

Fiskeridirektoratet er videre avhengig av å kunne få oversikt over det enkelte fartøys fullstendige historikk, både hva gjelder eier og leier, som ledd i arbeidet mot ulovlig, urapportert og uregulert fiske (Illegal, unreported and unregulated fisheries), såkalt IUU-fiske. Det er derfor viktig for Fiskeridirektoratet at registreringsmåten av bareboat-registrering og bareboat-utflagging ivaretar dette behovet.

Fiskeridirektoratet vil forøvrig bemerke at det er viktig at det ved gjennomføring av bareboat-registrering som foreslått blir enkelt ved oppslag i registrene å finne ut at et fartøy er bareboat-registrert eller bareboat-utflagget, at primær-stat og bareboat-stat klart fremgår, at begge stater har tilfredsstillende registerkvalitet og oppslagsmuligheter, at fartøyets eier og fartøyets leier er tilfredsstillende identifisert i registrene, at varigheten av bareboat-certepartiet er oppgitt og at det er samtidighet i føring av registrene i de to statene.

Med hilsen

Truls Konow
seksjonssjef

Elisabeth Haavig Bakke
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet   Postboks 8090 Dep   0032   OSLO